

Дослідження на тему: Історія назви міста За проектом "Екологічна ситуація у рідному місті"

Робота юних істориків учнів 11-Б класу
Христинівської спеціалізованої
школи I-III ступенів №1
ім.О.Є.Корнійчука

Глобчак Наталії

Панько Тетяни

Покотило Віталія

Христинівка

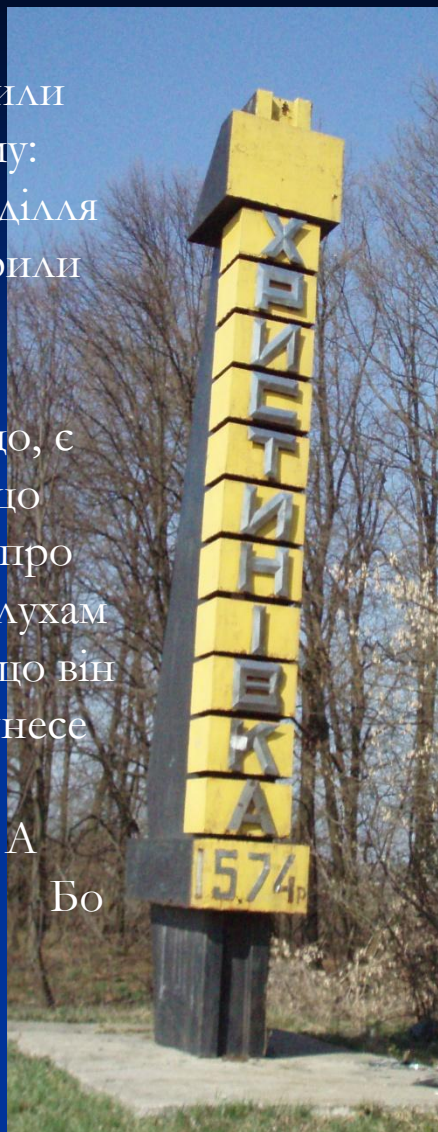
Територія сучасного міста, як свідчать археологічні знахідки, була заселена ще з IV тисячоріччя до н.е. Поблизу міста виявлено залишки з поселень трипільської, білогрудівської, зарубинецької та черняхівської культури.

Давні писемні джерела засвідчують, що у другій половині XVI століття на місці нинішнього районного центру існувало поселення Хрестигород, яке було зруйноване кримськими татарами.

Поселення відродилося під назвою Христинівка. Найвірогідніше через те, що знаходилося на перехресті двох великих шляхів: чумацького (з Київщини до Криму) та торгового (із Поділля через Гайсин, Умань до Дніпра).

Між 1629 і 1643 роками кримські татари кілька разів руйнували його укріплення. Відроджене в середині XVIIст. поселення почало називатися Христинівкою.

Від перехрестя двох шляхів:
по сіль із Києва до Криму, яку возили
чумаки, що сіль-життю не замінимо:
та того з заходу на схід   З поділля
через Гайсин, Умань,   що торили
його купці.   Аж до
Дніпропетровських винокурень.
Пішла ж бо назва ця,   що, є
«Христинівка» і не інакше   Якщо
хтось думає своє,   нехай про
це всім нам розкаже.   А ми послухам
про все   І поміркуем, що він
скаже   Яку легенду принесе
І як походження докаже?..
Христинівка! В основі хрест,   А
хрест - це значить перехрестя,   Бо
вже казали, що колись
Жила якась тут дівка Христя...
Не думаю, я, що це не так

Такі мої вже міркування,
Я не етнограф, не мастак,
Що вказує всіх міст названня,
Але скажу, що назву цю
Дає підставу фонд скарбниця,
Архів, архів у глиб віків,
Що в Академії в столиці,
Мені там довелось шукать.
Минувшому про край наш рідний,
То й мусив так я написать
В історії міст, сіл нагідно,
Що місце стали називать
Від перехрестя двох трактів
Один із заходу на схід,
А другий-сіль, щоб доставляти
До міста Києва. Ту сіль,
яка потрібна в кожному хату.
(Керівник міжшкільної студії
«Зернятко» В.І.Криницький)

З історії назви

У Христинівці існує переказ про те, що колись село стояло на теперішньому місці, а на полі ближче до залізниці, на урочищі «Сінокоси» біля верхів'я струмка, що тече понад цегельною. За переказом і назва була інша – Христигород. Згодом населений пункт відновився вже на місці сучасного села. Не виключно, що закінчення назви містечка походило не від поле, а від грецького – «поліс», що означало місто. Отже, містечко можна було назвати Хрестинополь або Христигород.

Це містечко, як і всі населені пункти Уманщини, було у 1674 році знищено турками. За польськими історичними джерелами, Христинівка мала назву Крестинополь, що по-їхньому сприймалось, як прикордонне місце (Крест - кордон, Хрест - криж). Місце вибране козацтвом, як зручний прикордонний бастион для захисту і перепочинку.

В ті часи в необжитих степах йшли дороги з Черкас до Брацлава, Немирова і далі на Польщу, з Києва до Чорного моря по сіль. В старі часи вони йшли через Христинівку.

Ці дороги навхрест є й тепер, дещо зміненні.

Автор книги «Нарис історії Христинівщина» П.І.Горохівський пояснює: «Згідно з однією з легенд засновницею Христинівки була Христя, чи Христина. Існують інші версії походження назви села: від перехрестя торгового і чумацького шляхів, від хреста невідомо ким поставленого»

Можливо, тому назва Христинівки мінялась кілька разів у залежності від становища, яке вона займала серед інших сіл. На середині XVII сторіччя згадується вже, як місто Христинівка.

